

Redegørelse nr. R 1 (4/10 2011)

Folketinget 2011-12

Redegørelse af statsministeren i henhold til grundlovens § 38 (mundtlig del). (Redegørelse nr. R 1).

Kl. 12:05

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Danmark har fået en ny regering. Det er en regering, som vil bruge det enestående ved Danmark til at løfte vores samfund, vores velfærd, vores uddannelser, vores fællesskab. Vi skal tænke på helheden, ikke på særinteresser. Vi vil gennemføre en moderne helhedsløsning, hvor vi alle sammen bidrager solidarisk, så vi får råd til vores velfærd.

Vi vil igen placere Danmark dér, hvor det hører hjemme: på førstepladsen med grøn teknologi. Vi vil tage ansvar i verden: for fred og demokrati – fra Afrika til Afghanistan. Vi vil tage ansvar i Europa: for vækst og for en stærk europæisk stemme i verden. Vi vil tage ansvar herhjemme: for de fattigste, for de sårbare.

Vores arbejdsform er at involvere mange, at bygge bro mellem uenigheder, for vi tror på, at beslutninger truffet i fællesskab er de stærkeste beslutninger for Danmark. Jeg vil genskabe det brede samarbejde. Vi er hele Danmarks regering.

Jeg vil også sige tingene, som de er: Det bliver ikke let; vi skal arbejde hårdt, og vi skal træffe svære valg.

Denne regering tiltræder på et særdeles vanskeligt tidspunkt. Danske virksomheder har mistet titusindvis af job. Det er benhårdt for de mennesker, der står uden et arbejde. Det er svært for familien, og det koster vores samfund dyrt. Over hele landet står der boliger til salg. De står der i mængdevis. Familier tøver med at bruge penge, fordi de er utrygge ved fremtiden. De unge har svært ved at finde et job. Der mangler praktikpladser. Den negative udvikling skal vi stoppe. Vi skal genskabe troen på fremtiden. Og vi kan, når vi står sammen.

Ingen skal være i tvivl om, at de nødvendige og de svære beslutninger vil blive truffet. Efter stilstand er tiden kommet til fremgang og forandring.

Vores første store opgave er at lede Danmark ansvarligt ud af krisen. De økonomiske problemer i Europa gør naturligvis ikke den opgave mindre.

Regeringen vil som sin første store indsats kickstarte dansk økonomi – det har vi brug for – effektivt og målrettet. Vi vil fremrykke investeringer for 10 mia. kr. De projekter, der var planlagt til at gå i gang om 1, 2 eller 3 år, sætter vi nu i gang så hurtigt, det overhovedet er muligt. Der er ingen tvivl om, at det vil give mange nye job her og nu, og i samme ombering vil vi få udført en række opgaver, som vi som samfund også har brug for. Vi får nye veje, og vi kommer hurtigere i gang med at lægge de skinner, som vi også har brug for. Vi vil kunne modernisere klasselokalerne på skolerne, og nedslidte boligområder vil få nye facader eller et nyt tag.

Kickstarten vil skabe nye private arbejdspladser. Og vi skal også bruge den kickstart til målrettet at skabe forandring i vores samfund. Når der sættes store offentlige anlægsprojekter i gang, skal det også være på den betingelse, at dem, der leverer opgaverne, tager elever og lærlinge ind. Virksom-

hederne skal også bære deres del af ansvaret for at uddanne de unge.

Vi vil også give tilskud til, at private boliger kan få et energirigtigt løft. Det kan f.eks. være nye vinduer, der sparer på varmen, det kan være jordvarme eller bedre isolering, ting, som vil gavne den enkeltes varmeregning og vores fælles miljø, og ting, som vil skabe job.

Regeringen vil kickstarte dansk økonomi, så vi får ny vækst og nye job.

Kl. 12:09

Udfordringerne for det danske samfund er enorme. Vi står under en kæmpe opgave. Selv når vi får arbejdet os ud af krisen, er opgaven stor. Regeringen overtager et meget stort underskud på de offentlige finanser. Det ser ud til at blive på 85 mia. kr. til næste år. Det er faktisk lige så meget som alle udgifter til vores sygehuse og praktiserende læger. Så stort er overtrukket på kontoen. Og det skal jo dækkes ind i en tid, hvor vi bliver flere, der skal forsørges, og færre til at arbejde, og i en tid, hvor indtægterne fra Nordsøen falder.

Presset på den offentlige økonomi er stort. Regeringen bliver nødt til at gøre kassen op og se, hvor galt det egentlig står til. På baggrund af et sådant kasseeftersyn vil vi fremlægge en ny og ansvarlig plan for dansk økonomi frem mod 2020. Det er vores mål, at der mindst skal være balance på de offentlige finanser i 2020. Det er et ambitiøst mål, men det er nødvendigt. Økonomien *må* ikke skride igen.

Derfor er det også helt centralt, at vi overholder EU's henstilling om den offentlige saldo i 2013. En økonomi i balance er grundlaget for et Danmark i udvikling og for et Danmark uden sociale skel. Derfor er en ansvarlig økonomisk politik helt afgørende for regeringen. Vi *skal* nedbringe det store underskud. Det er nødvendigt for at komme videre.

Regeringen vil udvikle og modernisere Danmark. Vi vil sikre en tryk velfærd til danskerne. Vi vil give flere penge til sundhed. Vi vil udvikle uddannelserne. Vi vil prioritere forskning. Vi vil investere i grøn omstilling. Det kræver, at vi sigter rigtig højt. Regeringen sigter mod at øge arbejdsudbuddet med 135.000 personer frem mod 2020. Vi taler tit om arbejdsudbud og arbejdskraft, men lad os lige huske på, hvorfor vi skal have mere arbejdskraft. Hvorfor er det så vigtigt? Det er jo ikke for at glæde økonomiprofessorer og vismænd, at vi skal gøre det. Nej, det er for at sikre ganske almindelige menneskers velfærd og tryghed.

Derfor er der nu brug for en moderne helhedsløsning for Danmark – en helhedsløsning, hvor vi tager ansvar, hvor vi arbejder mere, og hvor der derfor bliver råd til et bedre samfund. Det er en solidarisk løsning, hvor vi tager hånd om de svageste. Det er en fælles løsning, hvor vi alle sammen bidrager. Vi skal alle sammen betale, ikke kun enkelte grupper. Regeringens moderne helhedsløsning består af fire punkter: For det første vil vi forhøje statens indtægter. Det er der brug for. For det andet vil vi gennemføre en skattereform, der markant sænker skatten på arbejde. For det tredje vil vi gennemføre en række reformer af bl.a. SU, kontanthjælp og førtidspension. For det fjerde vil vi indgå en trepartsaftale om at øge

arbejdsudbuddet. Lad mig kort skitsere de fire punkter i helhedsløsningen.

Kl. 12:13

Punkt 1: Regeringen vil skaffe nye indtægter over de næste 2 år på 7 mia. kr. Det vil vi gøre ved at øge skatter og afgifter – navnlig på de usunde varer – det vil vi gøre ved f.eks. at fjerne skattefradraget for sundhedsforsikringer, og det vil vi gøre ved at sanere i den lange række af støtteordninger, der er til vores erhvervsliv. Vi vil med pengene gå i gang med at genoprette de områder, der trænger mest i vores samfund: socialområdet, uddannelserne og det grønne.

Vi vil også bruge pengene til at udskyde udløbet af dagpengeperioden med op til 6 måneder for de dagpengemodtagere, som på grund af »Genopretningspakken« fik afkortet deres igangværende periode med dagpenge. Den forlængelse gælder i andet halvår af 2012.

Punkt 2: Regeringen vil gennemføre en skattereform, der sænker skatten på arbejde, for at få flere til at arbejde mere. Skattereformen skal naturligvis være fuldt finansieret og naturligvis være socialt afbalanceret.

Punkt 3: Regeringen vil fremlægge en række reformer med det fælles mål at sikre mere arbejdskraft. Derfor skal vi have de unge til at komme hurtigere igennem deres uddannelser, så både de unge selv og alle vi andre kan få glæde af deres uddannelser i flere år.

Derfor vil vi have flere indvandrere i job på vores plejehjem, i vores virksomheder og på vores skoler, således at vi siger til hver enkelt: Vi har brug for hver og en.

Derfor vil vi reformere førtidspensions- og fleksjobordningen, så alle får en chance for at yde det, de magter.

Derfor vil vi reformere kontanthjælpen og aktiveringsindsatsen. Vi skal uddanne arbejdsløse til et arbejde, i stedet for at de skal bruge tid på at finde deres indre fugle.

Det sidste og fjerde punkt: Vi har en fælles opgave. Regeringen vil indgå en trepartsaftale med arbejdsgiverne og lønmodtagerne, en trepartsaftale, som skal sikre øget arbejdsudbud.

Vi har før vist, at vi kan tage et fælles ansvar, når det gælder. Det skal vi gøre igen. Uden trepartsaftalerne fra 1980'erne havde vi ikke i dag haft et af verdens mest robuste og brede pensionssystemer. Vi skal gøre det igen.

Regeringens helhedsløsning betyder, at flere vil arbejde. Så falder udgifterne til overførslerne, og det er godt. Vi får flere penge ind i skat, og vi kan sikre en solid økonomi. Det vil sikre, at vi netop får råd til at investere i efteruddannelse, i folkeskolen og i sundhed. Og én ting er sikkert: Vi bruger ikke en krone, før vi er helt sikre på, at vi kan skaffe pengene. For efter en årrække, hvor der har været svag styring af de offentlige udgifter, har regeringen opstillet et forsigtighedsprincip: Vi kan ikke afholde nye udgifter, uden at der er truffet konkrete beslutninger om initiativer, der skaffer pengene gennem mindst lige så store indtægter eller besparelser. Det er et nyt princip.

Det handler ikke om tal i et regneark. Det handler om menneskers muligheder. Og vi vil sikre, at vi ikke bringer de kommende generationers tryghed i fare.

Kl. 12:17

Altså: En offensiv kickstart, som hjælper os ud af krisen, og en moderne helhedsløsning, som skaffer penge til velfærd. Den næste store opgave er at modernisere vores samfund, så vi kan skabe vækst mange år fremefter. Vi skal skabe ny vækst sammen.

Vores børn og unge skal have en uddannelse, en praktikplads, en vej ind i arbejdslivet. Vi skal satse stort på de kom-

mende generationer. For hvad skulle vi ellers satse på? Regeringen har sat ambitiøse mål: 95 pct. af en ungdomsårgang skal tage en ungdomsuddannelse, seks ud af ti skal have en videregående uddannelse, og hver fjerde skal have en lang videregående uddannelse. Vi sætter barren højere end den tidligere regering. Vi vil bygge en ny alliance med de unge. Vi vil sige til dem: I skal være hurtigere til at uddanne jer, få et arbejde og yde et bidrag til samfundet; til gengæld vil vi arbejde hårdt for at gøre danske uddannelser til nogle af de bedste i verden.

Jeg vil sige til alle Danmarks unge: I er fremtiden. Det er nu, I skal tage ansvar for den.

Regeringen har store ambitioner for vores folkeskole. Vi skal have en fagligt stærk folkeskole. Vi skal have en folkeskole, der har plads til alle børn, en folkeskole, som kan være hele Danmarks skole. Derfor skal vi udvikle fremtidens folkeskole i et reelt partnerskab. Lærere og skoleledere, forældre og elever, kommuner og regering – alle skal forpligte hinanden på ambitiøse krav om, hvordan vi kan indfri de store ambitioner. Regeringen vil indbyde til et respektfuldt, bredt og reelt samarbejde om en ny start for folkeskolen – også her i Folketinget.

Alt for mange unge får ikke en uddannelse og står uden en praktikplads, og derfor får de ikke gjort deres uddannelse færdig. Det hænger ikke sammen, at vi gør det på den måde. Regeringen vil skærpe uddannelsesgarantien, og regeringen vil sikre praktikpladser, så alle kan afslutte deres erhvervsuddannelse.

Vi vil styrke hele linjen fra daginstitution, til skole til ungdomsuddannelse, og derfor har regeringen oprettet et nyt ministerium for børn og undervisning. Det har vi brug for, for gamle systemer må ikke stå i vejen for nye løsninger.

I sommer blev tusinder af kvalificerede unge afvist på de videregående uddannelser, selv om vi har hårdt brug for, at de rent faktisk uddanner sig. Det hænger ikke sammen. Regeringen vil oprette flere uddannelsespladser til de unge.

Det er ikke kun børn og unge, der skal uddannes. Vi vil også sikre mere uddannelse til dem, der har mindst uddannelse, til de mange voksne, der er ufaglærte. Der er ingen tvivl: Viden er grundlaget for vores vækst. Det er jo sagt før. Regeringen vil sætte handling bag ordene.

Danmark er stadig et af verdens rigeste lande. Det er vi i kraft af dygtige virksomheder og dygtige medarbejdere. Men de nye økonomier i Kina, Indien og Brasilien presser også danske virksomheder, og vores naboer Tyskland og Sverige klarer sig bedre i konkurrencen, end vi gør.

Danmark hverken kan eller skal konkurrere på lav løn. Vi skal konkurrere på viden, fleksibilitet og samarbejde. Vi bliver aldrig billigst; vi skal altid stræbe efter at være bedst. Men det er et problem, at danske lønninger gennem de seneste år er vokset hurtigere end lønningerne i udlandet. Det koster danske job.

Eksporten til vores nabolande er meget vigtig, men vi skal satse endnu stærkere på nye vækstlande i Asien og i Latinamerika, for det er jo her, markederne for alvor vokser. Når verden ændrer sig, må dansk eksport følge med, ellers mister vi jo velstand i Danmark. Derfor har vi udpeget en ny handels- og investeringsminister. Vi vil sætte kraft bag ordene. Vi skal have bedre fodfæste, der hvor mulighederne er størst.

Vi vil også målrette vores forskning og innovation. På områder som energi og velfærdsteknologi vil regeringen indgå i partnerskaber med virksomheder og organisationer. Og vi skal skubbe på væksten igennem nogle kloge offentlige ind-

køb og intelligent regulering. Hvis vi f.eks. stiller krav om, at vinduerne i offentlige bygninger skal være energirigtige, og samtidig indretter vores lovgivning, så det er dyrt at fråse med energien, og samtidig giver forskningspenge til ny energiteknologi, ja, så vil det skubbe på udviklingen af nye og bedre vinduer. Og det er jo netop der, nøglen ligger til nytænkning og nyt samarbejde.

Kl. 12:23

I 1990'erne gjorde vi det, i 1990'erne gjorde vi Danmark til et foregangsland på klima- og energiområdet. Regeringen agter at sætte Danmark i front igen. Vi skal igen være ambitiøse. Vi skal igen turde satse højt. Vi skal igen sætte langsigtede og klare mål, så vi har klare linjer at arbejde efter.

Regeringen vil sætte ambitiøse mål. Vi vil sætte det mål, at hele vores el- og varmeforsyning skal dækkes af vedvarende energi i 2035. Vi skal skrue op for tempoet i den grønne omstilling. Vi skal have flere vindmøller i havene omkring Danmark. Vi skal have biomasse i vores kraftværker, mere biogas fra vores landbrug, og vi skal blive endnu bedre til at spare på energien. Det er hørt før. Forskellen er, at denne regering sætter grøn handling bag de grønne ord.

Den grønne omstilling, vi skal i gang med, skal ske gennem et tæt offentligt-privat samarbejde som f.eks. testcenteret for vindmøller i Østerild. Her har staten i samarbejde med vindmølleindustrien og forskningen skabt et af de bedste testcentre i verden.

Vi satser på stabile grønne vilkår for danske energivirksomheder. Virksomhederne vil få et hjemmemarked, hvor de kan prøve nye løsninger af, inden de drager ud i verden. Men Danmark har også virksomheder, hvor energi først og fremmest er noget, der koster penge. Til dem vil vi sige: Vi skal nok tage hensyn til jer. Industrien og andre eksportvirksomheder skal have tid til at tilpasse sig de nye grønne tider, og det vil de få.

Energibevidsthed handler også om vores dagligdag. Det skal bedre kunne betale sig for os at være energibevidste, og derfor skal det være billigere at købe en miljørigtig bil, og flere skal bruge busser og tog. For at det skal lykkes, bliver vi nødt til at tage nye løsninger i brug. Køerne på vores veje ind mod København bliver længere og længere. Grønne løfter om mere kollektiv trafik gør det naturligvis ikke alene. Der skal handling bag ordene, handling, der får trængslen og forureningen ned. Derfor vil regeringen fremlægge et konkret forslag til en betalingsring. Den er en vigtig del af den samlede løsning for, hvordan Danmarks hovedstad får en moderne og konkurrencedygtig transport.

Vi vil også fremlægge et omfattende energiudspil. Vi vil forhandle med alle Folketingets partier om en bred og langsigtet energiaftale. Danske virksomheder, f.eks. hele vindmølleindustrien, skal have et klart signal om, hvilken vej vi går. Regeringen vil igen placere Danmark, der hvor vi hører til: på førstepladsen med grøn teknologi – som et land, der bidrager med løsninger på globale problemer.

Jeg er stolt. Jeg er stolt over, at Danmark tager et ansvar, der rækker langt ud over vores grænser. Regeringen ønsker et Danmark med globalt udsyn, et Danmark, som er åbent over for den verden, vi er dybt afhængige af. Vi skal aktivt påvirke omverdenen. Vi skal turde sige vores mening og gøre vores holdninger gældende. Vi skal fremme en fredelig og retfærdig verden i overensstemmelse med vores holdninger og vores nationale interesser. Men verden er i hastig forandring, og vi skal blive endnu bedre til at varetage vores interesser over for de lande og de regioner, der i stigende grad

sætter den internationale og den økonomiske globale dagsorden.

Det er svære og usikre tider for Europa. Der er brug for handling. EU er en særlig vigtig ramme for Danmark. Vi skal føre en politik, der styrker Europas rolle i verden og Danmarks rolle i Europa.

Om mindre end 3 måneder overtager Danmark formandskabet i EU. Hovedopgaven for det danske formandskab bliver, at vi i fællesskab kan sikre, at vi lægger krisen bag os. Vi skal styrke grundlaget for en ansvarlig vækst og beskæftigelse, og den økonomiske vækst skal gå hånd i hånd med sociale hensyn og miljøhensyn.

Det danske formandskab vil sætte en offensiv dagsorden inden for grøn og bæredygtig vækst. Det indre marked skal udbygges, vi skal være bedre til innovation og forskning, og der skal være en stærk europæisk stemme i de internationale klimaforhandlinger og ved topmødet i Brasilien om bæredygtig udvikling til næste sommer. Regeringen vil arbejde for, at EU's budget i perioden fra 2014 til 2020 prioriterer de områder. Det er her vores fremtid ligger.

Regeringen vil engagere sig i formandskabet på fuld kraft. Vi vil yde vores bidrag til at få et styrket EU, et EU, der løser de problemer, som optager borgerne i hverdagen.

Vi vil i det hele taget styrke Danmarks engagement i Europa. Jeg er sikker på, at vi får mere ud af at samarbejde med vores naboer om grænseoverskridende kriminalitet end ved at opføre nye kontrolanlæg ved grænserne.

Kl. 12:29

Regeringen vil også gøre op med to danske forbehold: forsvarsforbeholdet og retsforbeholdet.

Forsvarsforbeholdet afskærer Danmark fra at deltage i de vigtige bidrag, EU yder for fred og sikkerhed i verdens brændpunkter, og regeringen vil derfor søge forsvarsforbeholdet afskaffet ved en folkeafstemning.

Retsforbeholdet forhindrer, at Danmark kan deltage i EU-samarbejdet i kampen mod organiseret kriminalitet, terrorisme, børneporno og menneskehandel. Det handler om at beskytte vores samfund og om at beskytte de svageste i vores samfund mod grov udnyttelse, og her skal Danmark selvfølgelig tage et ansvar sammen med resten af Europa.

Regeringen vil ved en folkeafstemning søge at erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsordning, altså en ordning, der betyder, at Danmark selv kan bestemme, hvilke dele af rets-samarbejdet vi ønsker at være en del af. Regeringen vil med det formål indkalde Folketingets partier til drøftelser, og målet er et bredt flertal for at afskaffe forsvarsforbeholdet og erstatte retsforbeholdet med en tilvalgsordning. Det brede samarbejde skal bryde 10 års europapolitisk dødvande.

Regeringen ønsker, at EU styrker sin rolle som global aktør, en global aktør, som arbejder for en retfærdig og fredelig verden, men også et Danmark, der er klar til at yde vores bidrag.

Globaliseringen har bragt millioner af mennesker ud af fattigdom, men desværre er mange også ladet tilbage. Danmark skal vise et særligt ansvar for verdens fattigste mennesker. Vi har som nation en moralsk forpligtelse til at hjælpe, og vi har også en klar interesse i at fremme bæredygtig udvikling og demokratisk udvikling i hele verden. Derfor vil regeringen styrke dansk udviklingspolitik. Vi skal blive endnu bedre til at bekæmpe fattigdom. Vi skal styrke udviklingsbistanden, så den over en årrække kommer tilbage på 1 pct. af Danmarks indkomst. Verdens fattigste lande rammes særligt hårdt af klimaforan-

dringer, og vi ønsker at styrke arbejdet for en global klimaaf-tale, som også tager hensyn til de fattige landes behov.

Jeg tilhører den generation, som var ung i 1980'erne. Det var dengang, Berlinmuren faldt og gav nyt håb for demokrati og frihed. Det var om efteråret, men det følte, som om det var forår. Sådan er det også i mange arabiske lande lige nu, hvor de oplever et nyt arabisk forår, hvor demokratiet spirer. Vi har selvfølgelig et medansvar for, at det demokrati også kommer til at blomstre. Regeringen vil øge den politiske og den økonomiske støtte til de lande i regionen, som tager demokratiets vej. Det gælder også i Libyen, hvor Danmark allerede har ydet en særlig indsats.

Men varig fred og stabilitet i Mellemøsten kræver en løsning på konflikten mellem Israel og Palæstina. Vi vil samarbejde, samarbejde med de øvrige EU-lande om anerkendelse og etablering af en selvstændig og levedygtig palæstinensisk stat. Vi vil tilsvarende forsvare Israels ret til at leve i fred og sikkerhed. Og vi vil gennem EU presse på for at få genåbnet fredsforhandlingerne.

Danmark skal altid være parat til at yde et bidrag for fred og sikkerhed i verden. Vi kan kun beskytte os selv ved at engagere os i det internationale samarbejde. Og FN er og bliver en central ramme for netop det engagement. Det er jo FN, der skal træde til, hvis en stat ikke kan eller ikke vil beskytte sine egne borgere.

Danmark skal fortsat levere et markant bidrag til internationale missioner, men vi skal ikke kun være med i de hårde militære missioner, vi skal også tage et ansvar for den bløde sikkerhed. Her har Danmark også rigtig meget at byde på, og derfor vil regeringen afsætte ressourcer til en ny sikkerhedspolitik, der giver os mulighed for at reagere hurtigt og fleksibelt, når der er behov for at bringe stabilitet til et skrøbeligt samfund.

Kl. 12:35

Det skal være et klart princip, at danske soldater kun kan udsendes i internationale militære operationer, hvis der er opbakning fra mindst to tredjedele af Folketinget. Når vi her i Folketinget beder danske mænd og kvinder om at gå i kamp, om at sætte deres liv på spil, så har de krav på opbakning fra et samlet Danmark. Sådan har det også været i Afghanistan. Vi skal have et bredt samarbejde om udenrigspolitikken, og derfor er jeg også meget tilfreds med, at vi har en bred opbakning her i Folketinget til Helmandplanen for 2011-2012. Vi er enige om, at vi skal have en omstilling fra kamp til træning, og at vi skal koncentrere os om kapacitetsopbygning.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle jer, der er udsendt for Danmark – ikke mindst til vores udsendte i Afghanistan. I yder en enorm indsats, og ikke kun jeg, men hele Folketinget er dybt imponeret. I står for det bedste, Danmark har.

Danmark tager ansvar i verden. Det gælder også fremtidens samarbejde om Arktis. Her arbejder Danmark tæt sammen med de andre nordiske lande og naturligvis også sammen med Grønland og Færøerne. Vi skal i fællesskab styrke den arktiske indsats i respekt for miljøet og i respekt for områdets oprindelige folk.

Regeringen ønsker et stærkt rigsfællesskab. Men det er selvfølgelig det færøske og det grønlandske folk, der afgør det fremtidige forhold til Danmark. Færøerne og Grønland har et forståeligt behov for et eget demokratisk fundament under deres samfund. Regeringen respekterer fuldt ud de ønsker om en egen forfatning, der drøftes på Færøerne og i Grønland. Men vi lægger samtidig vægt på, at en færøsk og en grønlandsk forfatning skal kunne rummes inden for rigs-

fællesskabets rammer, så længe Færøerne og Grønland er en del af vores fællesskab.

Vi skal bygge vores fremtid på stærke fællesskaber. Det gælder ude i verden, men det gælder også herhjemme. En veldreven offentlig sektor er en grundpille i det danske fællesskab, i vores velfærdssamfund. Jeg er stolt af de små mirakler, vi ser udspille sig hver eneste dag på vores sygehuse, skoler, plejehjem, daginstitutioner og socialcentre. I de kommende år må og skal vi investere mere i vores velfærd, i uddannelser, i sundhed.

Men dansk økonomi er ikke i en sådan situation, at vi kan opfylde alle de ønsker, der måtte være. Det nytter ikke noget at sukke efter de gode gamle dage. 10'erne er nye tider sammenlignet med 1990'erne og 00'erne. Vi skal bruge de nye tider som afsæt for nye muligheder. Vi skal have mod til at prioritere, og vi skal have mod til at gå nye veje. Vi har ikke råd til, at det offentlige overskrider sine budgetter. Sprængte budgetter har været normen år efter år. Nu skal de holdes inden for de rammer, vi har fastlagt. Derfor vil regeringen indføre udgiftslofter for stat, kommuner og regioner.

Vi har heller ikke råd til at lade den offentlige sektor stå i stampe. Vi skal tværtimod udvikle den offentlige sektor. Vi skal luge ud i bureaukratiet. Vi skal modernisere. Derfor siger jeg i dag til alle offentligt ansatte – til medarbejdere og ledere i kommunerne, regionerne og staten: Vi har brug for jer, for jeres faglige kunnen, for jeres kreativitet. I skal fortsætte den flotte indsats. I skal blive ved med at bruge ny teknologi, få nye ideer og finde nye og effektive løsninger, så vi kan frigøre ressourcer til hovedopgaven, nemlig bedre velfærd til borgerne.

Kl. 12:39

Den frie og lige adgang til sundhed er velfærdssamfundets kronjuvel. Alle skal have lige adgang til et godt sundhedssystem uanset pengepungens størrelse. Det er en grundlæggende tryghed og livskvalitet for os alle sammen. Der er sket fremskridt på sundhedsområdet – ikke mindst takket være SOSU-hjælperes, sygeplejerskers og lægers fantastiske arbejde.

Men vores sundhedsvæsen er også under et voldsomt pres. Vi danskere er ikke lige så sunde som borgere i andre rige lande. En dansker har udsigt til at leve 2½ år kortere end en svensker. Og uligheden i vores sundhed er alt for stor. En buschauffør kan forvente af leve 4 år kortere end en jurist. Derfor er forebyggelse så vigtigt. Vi skal have modet til at påvirke danskernes levevis, til at sige til de unge, at de ikke bør ryge, til at hjælpe de udsatte til bedre sundhed, til at gøre det dyrere at vælge det usunde.

Regeringen vil føre en fair sundhedspolitik, hvor alle sikres fri og lige adgang til sundhed. I dag er det sådan, at patienter med en privat sundhedsforsikring kan komme forrest i køen. Regeringen vil afskaffe skattefradraget for sundhedsforsikringer.

Samtidig siger jeg åbent: Vi kan ikke få opfyldt alle vores ønsker, vi bliver nødt til at vælge, hvad der er vigtigst. Livstruende sygdomme skal behandles hurtigst muligt, mens mindre alvorlige lidelser som f.eks. et hængende øjenlåg måske godt kan vente. Vi skal sætte fokus på de alvorligst syge. For jo hurtigere en behandling kan komme i gang, jo bedre er muligheden for at blive helbredt og vende tilbage til sit normale liv.

Det gælder ikke mindst kræftpatienter. Vi har næsten alle sammen haft kræft tæt på, enten hos familie eller venner, og oplevet, hvordan en kræftsygdom med et slag kan ændre livet. Kræft er en folkesygdom. Der sker fremskridt, og det er

godt. Flere patienter overlever, det er godt, men det går for langsomt. Vi er fortsat langt bag vores nordiske naboer, og det er ikke godt nok. Vi skal blive bedre til at forebygge kræft, og vi skal forbedre vores kræftbehandling.

Der er en gruppe af mennesker, som ofte bliver overset, fordi deres lidelser er mindre synlige, fordi deres sygdom kan virke mindre håndgribelig, og fordi de desværre stadig bliver mødt med fordomme – mennesker, for hvem det at holde sammen på hverdagen er en så overvældende byrde, at selve livsgnisten er i fare for at gå ud.

Denne regering vil tage psykiske sygdomme lige så alvorligt som fysiske sygdomme. Vi vil forbedre psykiatrien, og vores allerførste indsats vil være hurtig hjælp til børn og unge. Børn og unge, der rammes af psykiske lidelser, er sårbare. En dreng, der lider af tvangshandlinger, eller en pige, der kæmper mod depressioner, skal have hjælp hurtigst muligt. Syge børn må og skal ikke miste år af deres barndom. Det er synd. Syge unge skal ikke holdes uden for fællesskabet. De skal kunne fastholde kontakten til deres skole, kammerater og familie.

Vi er hele Danmarks regering. Alle danskere skal have mulighed for at deltage i samfundets udvikling. Ingen skal holdes udenfor.

I Danmark er der heldigvis relativt få fattige. Vi har ikke dybe sociale skel. Det danmarksbillede er jeg stolt af. Derfor kan vi heller ikke acceptere den tidligere regerings fattigdomsydelser. De er et brud med et halvt århundredes socialpolitik, hvor vi netop gjorde op med fattighjælp og skel mellem mennesker, og hvor vi indførte tryghed og værdighed. Vi skal behandle alle mennesker ordentligt og da især dem, der har det sværest. Vi skal have værdigheden tilbage. Familier skal kunne leve et almindeligt familieliv, hvor børnene kan holde fødselsdag, gå til fodbold og komme med på udflugt. Det er ikke svært at forestille sig, hvordan det er at være det barn, der som den eneste får nej, når alle de andre får ja.

Væk med fattigdomsydelserne. Væk med kontant-hjælpsloftet. Væk med starthjælpen. Starthjælp fremmer ikke integration. Den fremmer fattigdom og isolation.

Kl. 12:45

Børn arver ofte sociale problemer fra deres forældre. Sådan bør det ikke være. Vi har en særlig pligt til at værne om børns rettigheder. Ingen børn og unge skal svigtes. Vi skal gribe ind i de familier, hvor børnene vanrøgtes, og vi skal sikre bedre tilsyn med anbragte børn, så vi er sikre på, at de trives. Vi skal behandle samfundets mest sårbare med værdighed.

Vi er en regering for hele Danmark og for alle danskere, uanset om din familie har rødder i den anatolske højslette eller den jyske hede. I Danmark skal vi have en robust og retfærdig udlændingepolitik, men vi skal også have en ny balance i udlændingepolitikken. Vi skal møde udlændinge uden fordomme, med ordentlighed og med respekt. Vi skal integrere, ikke udelukke. Mennesker med forskellig social og

etnisk baggrund skal bo dør om dør med hinanden. Vi skal have en politik, der virker, ikke en symbolpolitik. Derfor skal vi af med den tidligere regerings pointsystem.

Men vi skal selvfølgelig også turde stille nye krav og vel at mærke krav, der motiverer til at yde en indsats for Danmark, ved at man uddanner sig, ved at man arbejder, ved at man lærer sproget – rimelige krav, ikke urimelige barrierer.

En udlændingepolitik i balance betyder også, at vi behandler dem, der har brug for beskyttelse, med omsorg og respekt. Det gælder ikke mindst børnene. Der er ingen tvivl om, at det ødelægger et menneske at bo i årevis i et asylcenter. Det skal vi ikke byde mennesker, som allerede er mærket af mareridt, som de færreste af os kan rumme. Det kan vi ikke være bekendt. Regeringen vil give asylansøgere mulighed for at bo og arbejde uden for asylcentrene, hvis deres sag trækker i langdrag. Vi skal bygge mennesker op, ikke bryde dem ned. Det gælder, uanset om de skal blive i Danmark, eller om de skal tilbage til deres hjemland.

Regeringen ønsker en ny tilgang til udlændinge og integration, og vi ønsker, at en bred kreds af partier i Folketinget vil stå bag en ny balance i udlændingepolitikken.

Danmark har fået en ny regering, en regering, som vil skabe et nyt samarbejde i Danmark. For kun i samarbejde kan vi føre Danmark gennem den svære tid, som vi står foran. Kun ved at bøje os mod hinanden kan vi sikre velfærden for vores børn og vores børnebørn, og kun i samarbejde kan vi nå det, som andre troede var uopnåeligt.

Vi har jo gjort det før i Danmark, og derfor er Danmark et fantastisk land med fri og lige adgang til sundhed, med gode uddannelser til vores børn, med respekt for mennesker uanset baggrund – et land, hvor vi behandler de svage anstændigt, og hvor mangfoldigheden blomstrer. Det er et land for de mange og ikke kun for de få.

Jeg er stolt – stolt af det Danmark, som generation efter generation har bygget op, fordi de forstod, at jo flere der er med til at bygge vores hus, jo stærkere står huset. Vi er netop nået langt sammen. Vi skal igen nå langt sammen, og jeg vil derfor gerne i dag invitere hele Danmark med i et nyt samarbejde. Vi har brug for et Danmark, der holder sammen og står sammen. Derfor er det også grundstenen i det regeringsprogram, vi har fremlagt. Det er det mest offensive og gennemarbejdede regeringsprogram nogen sinde i Danmark.

Vi er hele Danmarks regering, og derfor vil vi også gå ydmygt til opgaven. I dag vil jeg godt række hånden frem til de partier i Folketinget, som ikke er en del af det nye flertal. Danmark har brug for, at vi arbejder sammen og står sammen.

Lad os indlede det nye folketingsår med at udbringe et leve for Danmark.

Danmark leve!

(Trefoldigt hurraråb fra salen).